

KENNISBANK 2012

TIENDUIZEND-URENREGEL ALS BASIS VOOR VERNIEUWING

Auteur: Martin Liebrechts en Yuri van Bergen, 17 september 2012

Het begint met transparantie

In principe moet je hard werken om tot nieuwe inzichten te komen. Eureka ontstaat omdat je voortdurend met het onderwerp bezig bent. Dat wordt vaak vergeten bij allerlei sessies waarbij gebrainstormd wordt, zonder dat de betrokkenen beschikken over voldoende kennis en kunde. Ofwel zonder dat de aanwezigen het verdiend hebben om op Olympisch niveau te opereren. Om tot een nieuw idee te komen of een prestatie op niveau te leveren, wordt weleens de tienduizend-urenregel gehanteerd. Je moet een lange periode met de materie bezig zijn om tot nieuwe dingen te komen (1). In jaren uitgedrukt houdt dit in dat je minimaal vijf jaar bezig bent met het werk om tot vernieuwde inzichten te komen. En dan is er geen sprake van een bijbaantje. Voortdurend moet je van standpunt of gezichtspunt kunnen veranderen om de nieuwe verbanden te ontdekken. In die zin is de zoektocht naar een nieuwe idee, die de basis kan vormen voor innovatie, een weg met veel transpiratie, gebaseerd op inspiratie, of van je vak houden. Zeker op het terrein van bouwen en wonen, wordt dit principe nog weleens vergeten. Iedereen woont, iedereen (ver)bouwt weleens wat, dus iedereen is een deskundige. Eenieder die dit dacht, moet worden teleurgesteld.

Tegelijkertijd is de zoektocht naar nieuwe vormen van creatief samenwerken volop in gang. In onze praktijk onderscheiden we twee vormen. De karakterworkshop met een ontwikkelregisseur en de co-engineering met een ontwerpregisseur (2). In het eerste geval gaat het erom de opgave scherp te krijgen en te vertalen naar een concept. In de tweede situatie betreft het de technische vertaling vanuit verschillende disciplines.

Karakterworkshop en ontwikkelregisseur

Het woord 'karakter' duidt op de kenmerkende innerlijke hoedanigheid. En daar gaat het bij het ontwerp van een product, proces of zelfs samenwerking om. De beelden die gebruikt worden zijn in het begin voorbeelden of variatie voor wat het zou kunnen worden. Omdat niemand iets alleen ontwikkelt, maar altijd in een samenspel of samenwerking met anderen, is een regisseur nodig die meer is dan een coach. Het is de speler die zijn medespelers aanwijzingen geeft en hen bij de les, ofwel uitgangspunten, programma of visie houdt. In die zin is de *ontwikkelregisseur* de spelbepaler.

De bezigheid die gezamenlijk ondernomen wordt bij de ontwikkeling van nieuwe oplossingen is ernstig en vraagt van iedereen een topconditie. Vandaar ook, wil het werkelijk vernieuwend zijn, het noodzaak voor alle betrokkenen is om aan de tienduizend-urenregel te voldoen.

Co-engineering en ontwerpregisseur

Steeds meer is door allerlei nieuwe samenwerkingsvormen, variërend van Design & Build tot ketensamenwerking, het gezamenlijk ontwikkelen en technisch vertalen van het concept naar de techniek en de vorm die gekozen wordt. Hiervoor gebruiken we graag het woord co-engineering. Met het concept of ontwerp als spiegel wordt dan gepoogd de bijpassende optimale technische oplossing te bedenken, die leidt tot de beste kosten-kwaliteitsverhouding. Om een dergelijk proces te begeleiden heb je een *ontwerpregisseur* nodig. Het is de persoon, die ervoor zorgt dat het concept de leidraad vormt. Als beeldspraak wordt hierbij weleens gehanteerd de ontwikkeling van een automotor. Als je alle deskundigen liet begaan, had je de ruimte voor twee of drie auto's nodig om de motor kwijt te kunnen. Maar er is slechts één compacte motorruimte beschikbaar.

Nu de traditionele taken in de bouw aan het verschuiven zijn en de taken en verantwoordelijkheden opnieuw ingevuld worden, is niet meer het individu de sturende kracht, maar het collectief. Hiervoor is als begrip 'collectief bouwmeesterschap' geïntroduceerd (3). Met andere woorden, niemand doet meer iets alleen, maar alles is het resultaat van een gezamenlijke activiteit. Maar desondanks dit alles moet het bouwmeesterschap de leidraad vormen.

De tienduizend-urenregel

Wil je als team een topprestatie leveren, dan geldt de tienduizend-urenregel voor alle partners die een onderdeel vormen van het collectief bouwmeesterschap. Zoals voor alle terreinen van het leven, geldt dat de zwakste schakel de sterkte van de ketting of van het geheel bepaalt.

In die zin wordt het spannend in de bouw. Niet groot telt, maar kwaliteit met toekomst. En zoals bij de Olympische spelen krijg je de medaille niet cadeau en is deze ook niet te kopen. Het begint uiteindelijk met liefde voor je vak en dat komt onder andere tot uitdrukking in de kwaliteit. Laten we de komende periode gebruiken om gezamenlijk de vernieuwing vorm te geven.

Bronnen

- (1) Zie onder andere Malcom Gladwell, 'Uitblinkers, waarom sommige mensen succes hebben en andere niet.', Contact, 2008
in zijn boek stelt hij dat ieder die uitblinkt op een specifiek terrein, dat alleen kan bereiken door veel te oefenen. Dat houdt circa 10.000 uren in. Met andere woorden, het is nodig om er jaren achtereen mee bezig te zijn. Talent begint met liefde voor wat je doet.
- (2) Zie voor het begrip 'Karakterworkshop' het artikel 'Het gevoel van schoonheid, de basis voor vernieuwing voor de gebruiker', Martin Liebrechts en Sandra Arts, Kennisbank Bestaande Woningbouw, 31 mei 2012.
- (3) Zie ook 'Collectief bouwmeesterschap als netwerk: de omslag naar wijzer (ver-)bouwen', Martin Liebrechts, Kennisbank Bestaande Woningbouw, 18 oktober 2010.